

relsens vejledning kan henvise de omfattede patienter direkte til lands- og landsdelsafdelinger.

- Kautionskravet ophæves for de omfattede patienter med den konsekvens, at der afregnes for behandlingen på samme »automatiske« måde som ved basisbehandling.
- Amterne og sygehusene med lands- og landsdelsfunktion får mindre administration i forbindelse med behandling af kautions­sager for den omfattede patientgruppe.

Det bemærkes, at kautionskravet ikke tilsigtes ændret for øvrige patienter, der er henvist til udredning på et sygehus i bopælsamtet, med henblik på stillingtagen til et eventuelt behov for behandling på lands- og landsdelsniveau.

Det er planen, at Sundhedsstyrelsen udsender en vejledning om ordningen til de praktiserende læger og praktiserende speciallæger.

Herudover indeholder lovforslaget en hjemmel til, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om, at personer, som er tilknyttet styrker eller militære hovedkvarterer og deres familiemedlemmer her i landet, har adgang til vederlagsfrie sygehusydelser under ophold her i landet, når deres ophold i Danmark er reguleret i aftaler om retsstillingen for styrker eller militære hovedkvarterer, som Danmark har tiltrådt. Disse personer opnår allerede i dag vederlagsfri sygehusbehandling i henhold til de internationale aftaler. Med forslaget præciseres det hjemmelmæssige grundlag for, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler herfor.

Endelig foreslås med lovforslaget en opdatering af § 5 a, stk. 1, i sygehusloven om beløb til personlige fornødenheder til pensionister under indlæggelse på sygehus.

2. Gældende regler

Visitation og kautionspraksis

Amterne har indført en visitationspraksis, hvorefter de kræver kaution (forhåndstilladelse) til behandling på lands- og landsdelsniveau, og der er tale om en landsdækkende kautionspraksis med visse variationer.

Denne visitationspraksis tjener to formål. For det første at sikre, at ekspertisen på de højt specialiserede afdelinger først og fremmest kommer de patienter til gode, som har særligt behov for den, og at lands- og landsdelsafdelingerne får det fornødne patientunderlag til at etablere og opretholde det høje ekspertiseniveau, jf. Sundhedsstyrelsens vejledning om specialeplanlægning og lands- og landsdelsfunktioner i sygehusvæsenet. Det andet formål er, at amterne hermed

kan kontrollere til behandling på lands- og landsdelsniveau, jf. at disse udgifter hyppigt er større (betales efter regning) end på basisniveau (betales efter DRG-takster).

Kautionskravet, som praksis er i dag, indebærer normalt, at patienten skal have en lægehenvi­snin­g til undersøgelse på et sygehus i bopælsamtet. Hvis dette sygehus vurderer, at patienten har behov for højt specialiseret behandling, henviser sygehuset patienten til en sygehusafdeling med lands- og landsdelsfunktion.

Selvom patienten er vurderet som lands- og landsdelspatient af et fritvalgssygehus eller et sygehus, som patienten er blevet akut indlagt på, herunder på en afdeling med relevant lands- og landsdelsfunktion, kræver bopælsamtet oftest, at patienten også skal vurderes på et sygehus i bopælsamtet, før amtet giver kaution.

Foreligger der ikke en kaution til en lands- og landsdelsafdeling, og er det ikke hævet over enhver tvivl, at patienten har (havde) behov for behandling på lands- og landsdelsniveau, vil bopælsamtet sædvanligvis afvise at betale for højt specialiseret behandling efter regning. Amtet vil i stedet tilbyde at betale DRG-takst, som gælder for basisbehandling af fritvalgspatienter, og som normalt udgør et lavere beløb. Det indebærer, at lands- og landsdelsafdelinger generelt er afvisende med hensyn til at modtage patienter, der ikke har fået forudgående kaution fra deres bopælsamt, medmindre situationen er akut.

I Sundhedsstyrelsens vejledning om specialeplanlægning er anført, i hvilke tilfælde en patient skal tilbydes højt specialiseret behandling på en lands- og landsdelsafdeling. Det drejer sig om vanskelige, komplicerede og sjældne tilfælde eller andre alvorlige tilfælde inden for nærmere angivne sygdomsgrupper. Henvi­snin­g til en lands- og landsdelsafdeling baserer sig således på en konkret lægefaglig vurdering i det enkelte tilfælde.

Sundhedsstyrelsens vejledning vedrørende specialeplanlægning og lands- og landsdelsfunktioner i sygehusvæsenet er aftalt med amterne og følges i praksis i de fleste tilfælde. Der er dog eksempler på, at amter beholder patienter, som efter Sundhedsstyrelsens vejledning retteligt bør behandles på lands- og landsdelsafdelinger. Det gælder f.eks. gravide insulinkrævende diabetikere.

Sygehuslovens fritvalgsregler

Sygehusloven § 5 b fastlægger, at en person, der henvises til sygehusbehandling, kan vælge mellem bopælsamtskommunens sygehuse, andre amtskommuners sygehuse og de private specialsygehuse m.fl., der er omfattet af bestemmelsen, uanset bopælsamts-